

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ NACRT PRAVILNIKA O IZVJEŠTAVANJU

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK) ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje Pravilnika o izvještavanju (u daljnjem tekstu: pravilnik). Obrazloženje je napravljeno kako bi se omogućilo javnosti razumijevanje pravne osnove koju FERK mora uvažavati u postupku donošenja općih akata kojima se, na temelju zakonskog ovlaštenja, na opći način uređuju pravni odnosi u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi. Obrazloženje također objašnjava kako je FERK nastojao kreirati pravilnik koji će kroz transparentan i učinkovit proces izvještavanja, jedinstveno, cjelovito i sveobuhvatno utvrditi obveze imatelja dozvola glede dostavljanja izvješća, informacija, podataka i drugih dokumenata FERK-u.

I. PRAVNA OSNOVA

(1) Zakon o električnoj energiji (Službene novine Federacije BiH, broj 41/02, 24/05 i 38/05), Statut Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 13/04), Poslovnik o radu FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 59/04), Pravilnik za izdavanje dozvola-licenci (Službene novine Federacije BiH, broj 29/05), Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Službene novine Federacije BiH broj 45/05), Pravilnik o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 37/05), Odluka o Regulatornom kontnom planu (Službene novine Federacije BiH broj 58/08)

Radi ostvarenja ciljeva određenih Zakonom o električnoj energiji (u daljnjem tekstu: Zakon), osnovan je FERK čije su nadležnosti u izvršavanju njegovih ovlaštenja i funkcija propisane člancima 14. i 15. Zakona.

Člankom 14. Zakona propisane su sljedeće nadležnosti FERK-a: nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključivši i trgovce električnom energijom, propisivanje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena opskrbe nekvalificiranih kupaca električnom energijom, utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sustava i tarifnih stavova za nekvalificirane kupce, izdavanje ili oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, opskrbu i trgovinu električne energije, izdavanje prethodnih dozvola za izgradnju i dozvola za korištenje elektroenergetskih objekata osim objekata za prijenos električne energije, utvrđivanje Općih uvjeta za isporuku električne energije.

U izvršavanju svojih ovlaštenja i obavljanju svojih funkcija prema navedenom Zakonu, člankom 15. Zakona propisano je kako je Regulatorna komisija obvezna na osnovama koje propiše Državna komisija regulirati tržište električne energije tako da osigura transparentne i ravnopravne odnose između svih sudionika, štiti prava kupaca,

elektroprivrednih društava za distribuciju i proizvođača električne energije, te nadgleda odnose u elektroenergetskom sektoru, stvara uvjete za učinkovit, pouzdan i ekonomičan sustav proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom, stvara uvjete za učinkovitost, ekonomičnost i sigurnost pri korištenju električne energije, stvara uvjete za razvoj elektroenergetskog sustava (proizvodnje i distribucije), regulira kvalitetu usluga na svim razinama, kao i tarife i naknade koje se plaćaju za monopolne usluge u distribuciji, imajući u vidu interese i potrebe svih korisnika za opskrbu električnom energijom, nadgleda učinkovitost mehanizama i procesa radi osiguranja razumne ravnoteže između potražnje i ponude električne energije, vodi računa o zaštiti zdravlja, sigurnosti ljudi i zaštiti okoliša.

Kako bi Regulatorna komisija mogla izvršavati dane nadležnosti i ispunjavati utvrđene joj obveze, člankom 30. Zakona o električnoj energiji propisano je kako Regulatorna komisija može zahtijevati od svakog imatelja dozvole osiguravanje podataka i informacije koje su joj potrebne u primjeni ovog Zakona., a kako su imatelji dozvole dužni dostavljati te podatke i informacije u traženim rokovima te surađivati s Regulatornom komisijom.

Sukladno članku 86. stavak (4) Zakona FERK donosi provedbene propise sukladno gore navedenim ovlaštenjima.

Statutom Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Statut) određeni su poslovi iz nadležnosti FERK-a i aktivnosti u svezi s istima, dok je člankom 37. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Poslovnik) određeno kako FERK pravilnikom bliže razrađuje zakonske propise u okviru nadležnosti i ovlaštenja koja su zakonima dana FERK-u, kao i pitanja unutrašnje organizacije i rada FERK-a.

Pravilnikom za izdavanje dozvola-licenci FERK-a, u članku 7. je između ostalog propisano kako FERK nadgleda obavljanje licencirane djelatnosti, sve aspekte usuglašavanja imatelja dozvole s uvjetima dozvole, kao i svim odredbama i pravilima FERK-a, pridržavanje imatelja dozvole uvjeta dozvole i FERK-ovih pravila, a kako imatelj dozvole mora dostaviti FERK-u izvješće o svojim financijskim, tehničkim, organizacijskim i ostalim podacima i kako je dužan surađivati s FERK-om u smislu pružanja svih podataka koje FERK traži tijekom vremenskog razdoblja za koji je dozvola izdana.

Pravilnikom za tarifnu metodologiju i tarifne postupke u članku 53. FERK je propisao obvezan sadržaj zahtjeva za tarife, uključujući i potrebne dokumente i podatke, dok je člankom 63. ovog pravilnika i člankom 81. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi propisao kako bez obzira je li postupak u tijeku ili ne, strane u postupku moraju surađivati u pogledu bilo kojeg FERK-ovog zahtjeva za informacijama, kako bi FERK-u omogućili izvršavanje njegovih nadležnosti sukladno Zakonu i pravilnicima FERK-a.

Odlukom o regulatornom kontnom planu, u članku 2. stavak (4) FERK je propisao primjenu Regulatornog kontnog plana u cilju jedinstvenog evidentiranja sredstava, izvora sredstava, troškova, prihoda i rashoda koji će doprinijeti učinkovitijem izvještavanju od

elektroprivrednih društava na području Federacije BiH za potrebe regulatornog procesa, dok je člankom 17. stavak (1) propisao kako FERK može po potrebi prilagoditi propisane obrasce koji se dostavljaju u tarifnom postupku Regulatornom kontnom planu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Osnovni razlog za donošenje Pravilnika o izvještavanju je da se, sukladno Zakonom danom ovlaštenju FERK-u da može zahtijevati od svakog imatelja dozvole osiguranje podataka i informacija koje su potrebne FERK-u u primjeni ovog Zakona, kao i propisanoj obvezi imatelja dozvole da dostavljaju podatke i informacije u traženim rokovima i surađuju s FERK-om, jedinstveno, cjelovito i sveobuhvatno utvrde obaveze imatelja dozvola u pogledu dostavljanja izvješća, informacija, podataka i drugih dokumenata FERK-u. te propišu sadržaj, način i rokovi dostavljanja, kako bi FERK mogao izvršavati propisane nadležnosti i ispunjavati utvrđene obveze.

Navedeni razlozi trebaju omogućiti postizanje ciljeva koji su FERK-u postavljeni Zakonom, Statutom i Poslovníkom, a sve u cilju uključivanja u međunarodno tržište električne energije i uvođenje konkurencije, kao i onemogućavanja monopola u elektroprivrednoj djelatnosti, zaštite općeg javnog interesa, stvaranja uvjeta za racionalan i ekonomičan razvoj djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom na prostoru Federacije Bosne i Hercegovine, stvaranja poticaja za postojanje i rad elektroprivrednih društava na načelima nediskriminacije i ravnopravnosti.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA

Pravilnikom se bliže uređuju obveze imatelja dozvola Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo i Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ dioničko društvo Mostar za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom (I. i II. reda), u dostavi izvješća, podataka, informacija i drugih dokumenata FERK-u, kao i sadržaj, način i rokovi izvještavanja.

Pravilnikom je definirano kako se pod izvješćem smatraju: dokumentacija imatelja dozvole; planirane mjere i aktivnosti koje se odnose na obveze restukturiranja, unaprjeđenje financijskog upravljanja, smanjenje distributivnih gubitaka električne energije i drugih obveza propisanih zakonom i podzakonskim aktima, kao i izvješća o njihovoj realizaciji; izvješća o bitnim događajima koji mogu imati utjecaja na poslovanje imatelja dozvole i tehnički i finansijski podatci na propisanim obrascima, i isti se Pravilnikom posebno razrađuju.

Propisan je također i način dostavljanja izvješća, obveznost potvrde izvora informacija, način preuzimanja propisanih obrazaca, kao i obveza dostavljanja dodatnih informacija.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha obrazloženja je informiranje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama pravilnika. Obrazloženje predstavlja dodatak pravilnika, preliminarne stavove FERK-a o mogućim rješenjima Zakonom određenih pitanja iz ove oblasti.

Obrazloženje ima za svrhu i poticanje rasprave o odredbama pravilnika u cilju postizanja što boljih rješenja, a na osnovi danih informacija.

Ukoliko se iz sažetka komentara zainteresiranih strana ocijeni kako većinu odredbi ovog pravilnika treba izmijeniti, dopuniti ili izostaviti, te kako pravilnik treba sadržavati odredbe, koje se bitno razlikuju od onih utvrđenih nacrtom, te je neophodna suštinska revizija, FERK će to učiniti i obnoviti postupak javne rasprave, sukladno članku 42. Poslovnika i članku 15. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva i žalbi Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 37/05).

Ukoliko su komentari takve naravi da ne zahtijevaju suštinsku izmjenu ili ukoliko FERK odluči ne vršiti reviziju predloženog teksta, isti će staviti na dnevni red redovite sjednice, razmotriti i usvojiti.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a

Nacrt pravilnika o izvještavanju FERK je usvojio na XVI. redovitoj sjednici održanoj 19.11. 2008. godine. Održana sjednica bila je otvorena za javnost, a Obavijest o održavanju sjednice objavljena je 6.11.2008. 2008. godine, na oglasnoj ploči FERK-a i na web stranici FERK-a.

Uz nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst Obavijesti za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje općih i tehničkih rasprava.

Obavijest za javnost za prikupljanje komentara i održavanje općih i tehničkih rasprava tijekom kojih će FERK primati komentare javnosti, objavit će se u Dnevnom listu, Dnevnom avazu, listovima koji su dostupni na teritoriju cijele FBiH kao i na web stranici FERK-a.

Nacrt pravilnika s Obrazloženjem moći će se preuzeti u sjedištu FERK-a, u razdoblju od 20.11. 2008. godine, kada istječe rok za podnošenje pisanih komentara. Pisani komentari moraju biti potpisani.

Nacrt pravilnika s Obrazloženjem će se dostaviti zainteresiranim osobama samoinicijativno (Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d.-Sarajevo i

Javno poduzeće Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne dioničko društvo Mostar) 21.11. 2008. godine i nastavit će se dostavljati ostalim pravnim i fizičkim osobama koje iskažu interes, u razdoblju otvorenom za komentare javnosti, bilo poštom, faksom, elektronskom poštom ili preuzimanjem u sjedištu FERK-a.

Zainteresirane pravne i fizičke osobe mogu podnositi pisane komentare na nacrt pravilnika u razdoblju od dana objavljivanja obavijesti.

FERK će naknadno obavijestiti javnost o održavanju općih rasprava o nacrtu pravilnika o čemu će FERK donijeti posebnu odluku na jednoj od svojoj narednih redovitih sjednica.

Prijedlog Pravilnika o izvještavanju pripremljen od stručne službe FERK-a, bit će razmatran u svrhu usvajanja na redovitoj sjednici FERK-a koja će se održati u skladno planu rada FERK-a o čemu će javnost biti pravodobno obaviještena.

Ukoliko bude usvojen, pravilnik se dostavlja na objavljivanje Službenim novinama FBiH.

FERK zadržava pravo izmjene ovih planskih aktivnosti.